

тоя въпросъ и да вървеше противъ народното течение. Умразата и поклонението, които той си спечели, свидѣтельствуваха, за важното положение което бѣ той придобилъ отъ него време въ общественото мнѣние. Като остави прокурорската си длъжностъ, той посвѣти всичкото си време на прессата и клубоветѣ „както захвърлятъ щитѣтъ си за да се борятъ по-свободно“, споредъ собственитѣ му думи. Въ тоя случай Робеспьеръ обнаружи много по-високи ораторски способности отъ колкото бѣ изказалъ въ Учредителното Събрание. Неговия искусственъ, сентенциозенъ и злъ языкъ не бѣше способенъ да плѣнява духоветѣ, но той господствуваше надъ тѣхъ по-скоро чрѣзъ контрастътъ на ледената си форма съ страстната рѣзкостъ на съдържанието си и ги оборваше още съ острия си догматизмъ, който твърдѣ често, прикриване оскѣдността на мисълта му. Чудното исповѣдване на религиозни убѣждения, срѣдъ жирондинския скептицизмъ, стана причина да му спечели симпатитѣ на хора склонни къмъ мистицизмъ и на женитѣ, върху които той всекога е произвеждалъ силно впечатление. Освенъ това, лошитѣ страни на характерътъ му, бѣха почнали вече да се проявяватъ: завистливъ, гордъ, недовѣрчивъ, той само и само нападаше и обвиняваше; той се сърдяше на безчестнитѣ хора, защото самъ бѣше честенъ, на честнитѣ защото, добрата имъ слава ги туряше въ единъ редъ съ него. „Той бѣ страхливецъ за съжаляване“, казваше за него г-жа Роланъ, като си припомняше подплашения му видъ въ нѣкои опасни положения. Той доброволно подклаждаше огъня, но самъ странеше за да се не опари; въ сѣщото време, въ друго отношение, той бѣше твърдѣ храбъръ: хулитѣ и клеветитѣ не можаха да го поколебаятъ. Такъвъ се явява Робеспьеръ прѣзъ цѣлата Революция. Вънкашността му отговаряше на нравствения му обликъ: лицето му бѣше блѣдаво и съ едри чърти, манеритѣ му нервозни и опорити, облеклото тѣсно, но чисто.